

Poepnhemeltien en Lombok.

In de verhaaltjes over de oorlog kom ik in de Veneburen de bijzondere naam “Poepnhemeltien” tegen. Op 28 maart 1945 is daar een moordaanslag geweest. Twee mensen van de ondergrondse uit Steenwijk die voor inspectie in Elsloo waren geweest schoten daar op weg naar Oosterwolde de hulp-politieagent Toering uit Oosterwolde neer. Toering was lid van de Jan Hagelgroep. Bang voor razzia's waren toen alle mannen in en rond de Veneburen een paar dagen die volgden niet thuis. (bron: Willem en Sietse Koopstra uit Elsloo).

In het boekje: Makkinga, dorpsgeschiedenis en veldnamen van Roelof Wijbe Gorter kom ik een verklaring tegen van de naam “Poepnhemeltien”: soort linnentent of hemeltje waar seizoenarbeiders zoals grasmaaiers uit o.a. Duitsland, de poepen gingen overnachten. Het was een stukje land voor het boerderijtje in de Veneburen waar nu Hendrik en Hielkje Prakken wonen. De Duitsers werden ook wel hanneke-maaiers genoemd.

Op sommige plaatsen in het noorden duikt de naam Lombok op, zoals hier aan de oude Bovenweg van de rotonde tot Oosterhuis. Lombok is een eiland in Indonesie. Maar hoe komt die naam hier terecht? Gorter beschrijft dit als “moeilijk in cultuur te brengen en houden land. Het zou kunnen slaan op het verdedigingswerk (kleine schans aan de Bovenweg).

Wikipedia: Lombok is de Indische naam voor Spaanse peper en de naam van een Indonesisch eiland. De naam moet hier ontstaan zijn in de tijd dat het Nederland-Indische leger een opstand van Lombokkers neersloeg. De naam kan duiden op vechtpartijen die hier voorvielen. De naam komt ook voor in veengebieden die in ontwikkeling werden gebracht. Tussen de veenarbeiders ontstonden vaak vechtpartijen .Bovendien staakten ze bijna ieder jaar om een hoger loon te krijgen.

De Bovenweg is al een hele oude verbindingroute van Friesland naar Groningen en Drenthe en als zandweg nog steeds in gebruik vanaf de rotonde tot Oosterhuis. Maar wie zorgt voor het onderhoud? Is het nog een stukje gemeente of moeten de boeren die hun land aan de Bovenweg hebben met de aanwonenden voor het onderhoud zorgen?

In 1967 is de weg geopend die vanaf Nijeberkoop langs Middelburen en dwars door de landerijen tot Venekoten is aangelegd. Oorspronkelijk zou deze autoweg rechtstreeks van Amsterdam naar Groningen gaan, maar dan stuitte men op het Fochteloöerveen. Daar moest de weg omgelegd worden. Nu kwam het nieuwe tracé te liggen van Wolvega naar Oosterwolde langs de Bovenweg.